

REFERAT US - Ældreråd d. 27-05-2016

Mødedato Fredag d. 27. maj 2016 kl. 13:00

Mødested Mødelokale Imaneq 23 MIA

Indholdsfortegnelse

Referat..... 3

Punkt .: Referat

Kommuneqarfik Sermersooq

Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiornermullu
Ingerlatsivik
Forvaltningen for Velfærd, Arbejdsmarked og Erhverv

Ulloq /Dato : 27-05-2016
J.nr.: 40.13.02

Referat Ældrerådsseminar

Tid: Fredag den 27. maj 2016 kl. 09:00-16:00

Sted: Mødelokale Imaneq 23 MIA

Medlemmer

Else Lea Olsen, formand (Nuuk)
Laannguaq Lyng, næstformand (Nuuk)
Jakob Thorsen (Paamiut)

Afbud

Lone Rosengreen Pedersen-
Peter Davidsen
Ane Egede Mathaeussen
Storm Ludvigsen
Jonas Napatoq (Ittoqqortoormiit)

Fra forvaltningen

Grethe Nielsen (Direktør)
Kirsten Bødker (Fagchef)
Annelise Valbak (Fagchef)
Kamilla Falsted Dihle (konsulent)

Oplægsholdere

Peter Mattaaq (Afdelingsleder)
Mika Eliassen (Demenskoordinator)
Lise Lotte Have (Ledende terapeut)

Fra udvalget for Velfærd, Arbejdsmarked og Erhverv

Malene Lyng
Charlotte Ludvigsen

Referent: Kamilla Falsted Dihle

Dagsorden

- 1) Velkomst
- 2) Præsentation af ældreområdet afdelingsledere
 - a. Hjemmehjælpen
 - b. Pilutaq
 - c. Tilsynsrapporter
 - d. Generelt om området, herunder ældreboliger ved UI
- 3) Præsentation af ledende terapeut og demenskoordinator
 - a. Kort status på demensområdet
 - b. Velfærdsteknologi status
- 4) Kort nyt fra myndighedsområdet, herunder tillæg til briller
- 5) Ældresektorplan
- 6) Spørgsmål og debat
- 7) Møde med udvalget

Kommuneqarfik Sermersooq

Postboks 1005, 3900 Nuuk, Grønland Tlf.: (+299) 36 70 00 E-mail: kommuneqarfik@sermersooq.gl

Ammasarfiit

Ataa. – Ping. 10.00 – 15.00
Sisamangorneq 12.00 – 17.00
Tallimangorneq 10.00 – 12.00

Åbningstider

Man. – Ons. 10.00 – 15.00
Torsdag 12.00 – 17.00
Fredag 10.00 – 12.00

GER-nr. 31290937

Bankkonto 6471-1000052
PBS-kreditor nr. 01938681

Ad 1) Velkomst ved Grethe H. Nielsen.

Grethe H. Nielsen understregede vigtigheden af samarbejdet med ældrerådet og meddelte at forvaltningen sætter pris på den løbende dialog. Hun redegjorde kort for nuværende udfordringer på ældreområdet, hvor højt sygefravær og mangel på kvalificeret arbejdskraft blev fremhævet. Fremtidige udfordringer, såsom et stigende antal ældre blev yderligere nævnt. Afslutningsvis blev det pointeret at der heldigvis findes mange aktive ældre, der kan være med til at imødekomme udfordringer på ældreområdet, ligesom det er tilfældet med ældrerådsmedlemmerne.

Annelise Valbak introducerede sig selv som fungerende fagchef på ældreområdet. Dernæst blev der foretaget en introduktionsrunde af de tilstedeværende. Afslutningsvis gennemgik Annelise Valbak programmet og gav praktiske oplysninger.

Ad 2) Præsentation af ældreområdets afdelingsledere.

a) Oplæg om hjemmehjælpen ved Peter Mattaaq(bilag 1).

Peter Mattaaq redegjorde kort for Selvstyrets lovgivning og økonomiske rammer på hjemmehjælpsområdet, som forvaltningen arbejder ud fra. I den forbindelse blev forvaltningens kvalitetsstandarder udleveret til ældrerådsmedlemmerne.

En oversigt over antal hjemmehjælpere pr. borger pr. by blev gennemgået, samt en oversigt over hjemmehjælpens opgaver:

- Personlig pleje
- Rengøring
- Hjælp til indkøb
- Hjælp til tøjvask og vask af linned
- Hjælp til afhentning af solar og vand i bygderne

Peter Mattaaq påpegede at det går fremad med hjemmehjælpen ift. rekruttering af faglærte, men at det til stadighed er et område, der skal arbejdes videre på.

Han fortalte i øvrigt at han fremadrettet vil besøge alle byer på kysten for at følge op på forholdene.

Else Lea Olsen påpegede at de ældre borgere har brug, at der er tid til socialt samvær og samtale og ikke kun at der bliver taget højde for praktiske forhold. Det er vigtigt med psykisk støtte.

Annelise Valbak fremhævede i den forbindelse at samtale og psykisk støtte ikke indgår i kvalitetstandarden, men at emnet vil blive taget med videre som en ide til udvidelse af hjemmehjælpens ydelseskatalog. Evt. kunne der blive tale om en fleksibel ordning, hvor borger selv kan prioritere. Kvalitetstandarden for 2016 er politisk godkendt.

Laanguaq Lynge påpegede at hjemmehjælpsområdet skal ændres så man får besøgsvenner.

Else Lea Olsen oplyste at der på nuværende tidspunkt er to chauffører, som henter og bringer borgerne og undrede sig i den forbindelse over hvor chaufførerne parkerer bilerne.

Annelise Valbak fortalte, at der på nuværende tidspunkt ikke er kørebøger, men man er på vej til at indføre kørebøger, således at man kan se hvor chaufførerne har kørt. Der arbejdes til stadighed på hvor busserne skal parkeres om natten, også ud fra risikoen for hærværk.

Else Lea Olsen påpegede at der har været klager over at ældre i ældreforeningen ikke kan bruge busserne.

Laanguaq Lynge påpegede at køreplaner ikke er ældrerådets område.

Jakob Thorsen oplyste at der er ældre borgere, som ikke selv kan komme ud af eget hjem, og som har svært ved at udfylde skemaer og dermed ikke kan søge om hjælp. Derudover oplyste han at ældre borgere oplever at blive sendt frem og tilbage mellem forskellige enheder i kommunen og påpegede at dette ikke er acceptabelt.

Peter Mattaaq orienterede om at der er oprettet et serviceorgan for at undgå denne situation.

Else Lea Olsen tilføjede at det ikke kun er i Paamiut at de ældre oplever at blive henvist til flere forskellige enheder i kommunen og at denne tendens også gør sig gældende ifm. henvendelse til sygehuset.

Kamilla Falsted Dihle orienterede om at denne problematik bliver taget højde for i ældre-sektorplanen under indsatsområdet kvalitet i sagsbehandling og administration.

b) Orientering om Pilutaq ved Peter Mattaaq.

Det er blevet besluttet at Pilutaq fremadrettet skal være brugerstyret. Pr. 1. september 2016 forventes det at reducere personalet fra 6 medarbejdere til 2 medarbejdere. Piorsaavik skal sørge for driften af køkkenet. Borgeren bliver inddraget i planerne for aktiviteterne og skal selv fordele opgaverne.

Else Lea Olsen oplyste at Pilutaq er blevet drøftet med ældreforeningen. Det er glædeligt at dagcenteret kommer til at køre anderledes fremadrettet.

Laanguaq Lynge spurgte om borgere skal visiteres til Pilutaq eller om det er åbent for alle.

Peter Mattaaq orienterede om at borgere skal visiteres til Pilutaq. Derudover orienterede han om at der indenfor de næste 2 uger vil blive afholdt borgermøde i Pilutaq.

Else Lea påpegede at det er vigtigt at ældrerådet bliver indkaldt til møde i forbindelse med ændringer i Pilutaq.

Peter Mattaaq meddelte at der foreligger planer om dette.

c) Oplæg om tilsynsrapporter ved Annelise Valbak(bilag 2).

Annelise Valbak fortalte om forvaltningens anmeldte tilsynsbesøg på plejehjem, alderdomshjem og ældrekollektiver, som blev foretaget af ekstern konsulent Else Marie Larsen i perioden 15. februar til 21. april 2016.

Følgende punkter blev redegjort for:

- Baggrund for tilsynene
- Områder, der er ført tilsyn på
- Tidsplan for besøgene
- Anbefalinger
- Konkrete tiltag, der er igangsat
- Særligt fokus på ledelse
- Særlige udfordringer

Else Lea Olsen oplyste at visse ældre borgere har fortalt at man ikke længere må servere eller spise grønlandsk mad på kommunens institutioner.

Annelise Valbak fortæller, at vi i ældrekollektiverne i Tasiilaq og Ittoqqortoormiit har særligt budget til indkøb af Grønlandsk proviant, og at vi også alle andre steder må købe grønlandsk mad. Men spørgsmålet er selvfølgelig, om det er ofte nok på menuen.

Peter Mattaaq påpegede i den forbindelse at der må være sket en misforståelse. På dagcenteret har man tidligere samlet penge sammen til grønlandsk mad, men da nogle i gruppen ikke har råd til det på nuværende tidspunkt har man valgt at sætte ordning på pause.

Jakob Thorsen havde bemærkninger til besøg af pårørende på kommunens institutioner. Han understregede vigtigheden af at der foreligger klare instrukser om besøg, hvor faste besøgstider fremgår.

Annelise Valbak påpegede i den forbindelse at pårørende kan komme og gå når de vil og understregede vigtigheden af at pårørende føler sig velkomne. Dette vil blive fulgt op på.

Else Lea Olsen oplyste at ældreforeningen plejer at tage på besøg på alderdomshjem i Nuuk. Ældreforeningens medlemmer føler sig dog ikke velkomne. Dette er et emne, der vil blive viderearbejdet med på personalemøder. Det er vigtigt, at ældrerådet oplever, at plejehjemmene er et godt sted at besøge.

Laanguaq Lyngø pointerede at alderdomshjemmene har udarbejdet månedsplan for arrangementer.

- d) Dette punkt blev udeladt.

Ad 3) Præsentation af ledende terapeut og demenskoordinator

- a) Kort status på demensområdet ved Mika Eliassen(bilag 3).
Mika Eliassen introducerede sig selv som demenskoordinator, hvor det fremgik at samtale med borgere med demens og identificering af behov, der kræver særlig opmærksomhed er en essentiel del af arbejdet. Dernæst redegjorde hun for de 3 forskellige stadier af demens henholdsvis let demens, moderat demens og svær demens. Hun fremlagde en oversigt over antallet af borgere med forskellige typer demens fordelt på byer. Mika Eliassen gennemgik endvidere eksisterende hjælpemidler på området.

Laanguaq Lyngø spurgte indtil om de forskellige slags hjælpemidler medfører at man kan have borgere med demens gående hjemme længere tid og om man kan anskaffe madrasserne i alderdomshjemmene.

Mika Eliassen meddelte at hjælpemidlerne har til formål at aflaste personale, samt gøre hverdagen mere tryk for borgere med demens, som stadig bor i eget hjem.

Else Lea Olsen pointerede at det var godt at få en status på demensområdet. Det blev på Else Lea Olsens opfordring noteret at der skal være god tid til fremlæggelserne.

- b) Status på velfærdsteknologi ved Lise Lotte Have(bilag 4).
Lise Lotte Have redegjorde kort for forvaltningens terapeutteam, den nye forebyggende fysioterapeut, der vil lave forebyggende besøg hos ældre over 75 år og tjenesterejser til kommunens forskellige byer.

Dernæst gennemgik hun indkøb af velfærdsteknologi for 2. mio. kr. Demens, arbejdsmiljø og borgere med et generelt nedsat funktionsniveau er særlige indsatsområder i denne forbindelse. Hjælpemidler til Nuuk, Paamiut og Qeqertarsuatsiaat er ankommet. Hjælpemidler til Tasiilaq og Ittoqqortoormiit ankommer med første skib til sommer.

Else Lea Olsen påpegede at de ældre ser frem til at få besøg af den forebyggende fysioterapeut og få hjælp til at lave øvelser. Else Lea Olsen spurgte indtil om en person kan nå at besøge alle borgere i alle byer.

Lise Lotte havde svarede at forvaltningen på baggrund af antallet af ældre over 75 år vurderer at en person er nok til at foretage alle besøgene.

Annelise Valbak påpegede at tiltaget med forebyggende besøg ikke er lovpligtigt, men er en beslutning, som politikerne i kommunen har valgt at tage.

Ad 4) Kort nyt fra myndighedsområdet, herunder tillæg til briller ved Kirsten Bødker(bilag 5).

Kirsten Bødker gennemgik kort procedure og lovgivning for anskaffelse af briller. Rådighedsbeløbet for alders- og førtidspensionister er min. 9.000 kr. for par og min. 6.000 kr. for enlige efter alle faste udgifter er betalt. Yderligere information om dette punkt vil blive eftersendt.

Jakob Thorsen orienterede om at punktet vedr. rådighedsbeløb er vigtigt og efterlyste skriftlig information om hvilke kriterier man skal opfylde for at kunne søge om tilskud ved køb af briller. Derudover efterlyste han bedre oplysning og servicering ved henvendelse til kommunen.

Grethe H. Nielsen meddelte at orienteringen er noteret og følges op på.

Else Lea Olsen påpegede at det skal gøres klart overfor borgerne at Selvstyret fastlægger lovgivningen på området og at kommunen forvalter i henhold til denne. Der er dog ældre der har svært ved at acceptere et afslag på tilskud, da de har arbejdet et helt liv og gerne vil respekteres herefter. Generelt ønskes der mere information om hvilke tilbud kommunen har.

Jakob Thorsen påpegede i den forbindelse at loven er blevet udarbejdet uden at der er gjort klart hvad lovgivningen går ud på. Der skal gøres mere for at informere borgerne om lovgivningen.

Grethe H. Nielsen påpegede at det er vigtigt med oplysning og foreslår at der bliver afholdt åben borgerservice med kaffe i alle byer.

Kirsten Bødker meddelte afslutningsvis at hun vil udarbejde beregningsforslag ift. ansøgning om tilskud til briller. Dette vil foreligge på næste ældrerådsmøde.

Ad 5) Ældresektorplan ved Kamilla Falsted Dihle(bilag 6).

Kamilla Falsted Dihle gennemgik formål med sektorplan og politik på ældreområdet, samt sektorplanens struktur, målsætninger og indsatsområder.

Der blev redegjort for sektorplanens 3 faser:

- Kortlægning
- Udvikling
- Implementering

Følgende målsætninger med sektorplanen blev gennemgået:

- Et aktivt liv længst muligt i eget hjem
- Fremtidens plejetilbud for ældre
- Borgeren i centrum

Følgende 9 indsatsområder blev gennemgået:

- Rehabilitering
- Velfærdsteknologi
- Sundhedsfremme og Forebyggelse
- Frivillighed
- Demensindsats
- Nye boformer og Tilgængelighed
- Kapacitet i institutionspleje
- Kvalitet i ældreplejen
- Kvalitet i sagsbehandling og administration

Ad 6) Spørgsmål og debat.

Else Lea Olsen efterlyste referater af borgermøderne afholdt i forbindelse med sektorplanen og pointerede at dette er blevet efterspurgt tidligere.

Kamilla Falsted Dihle noterede dette og meddelte at der vil blive eftersendt en kategorisering af borgerinputtene, således at det fremgår hvordan borgerinputtene er blevet arbejdet med.

Laanguaq Lynge efterlyste i den forbindelse en evaluering af borgerinddragelsesforløbet.

Jacob Thorsen efterlyste flere åbne borgermøder i Arsuk.

Kirsten Bødker påpegede i den forbindelse at der har været afholdt borgermøde i Arsuk for 3 uger siden.

Ad 7) Møde med udvalget

Velkomst ved Grethe H. Nielsen.

Else Lea Olsen introducerede ældrerådet, som blev etableret i 2013 og består af 2 medlemmer fra Nuuk, 1 medlem fra Paamiut og 1 medlem fra Ittoqqortoormiit. Det er vigtigt at udvalget tager stilling til hvad der skal gøres fremadrettet på ældreområdet og at ældrerådet og udvalget mødes årligt.

Malene Lynge påpegede at der er blevet løftet mange opgaver på ældreområdet og efterspurgt i den forbindelse ældrerådets input ift. hvad der kan forbedres på området.

Laanguaq Lynge påpegede at det har været en sløv start, men at en af de vigtigste ting der er blevet udarbejdet er ældresektorplanen, som ældrerådet har haft en del indflydelse på.

Laanguaq Lynge påpegede at der er mindre end et år tilbage til ældrerådsmedlemmernes periode udløber.

Jakob Thorsen understregede vigtigheden af at formidle ældrerådets rolle til borgerne og ligeledes gøre klart overfor borgerne at ældrerådet udfører deres arbejde i henhold til rådets vedtægter.

Charlotte Ludvigsen meddelte at hun var glad for at møde ældrerådet. Det er dejligt at møde ældre, som er frivillige og som kan videreformidle de ældres behov. Jeg vil rose jer for jeres gode arbejde.

Malene Lyngé fulgte op på ældrerådets kommentarer og pointerede at ældrerådets ønske om at opnå noget i løbet af dette år skal gøres realiserbart. Dernæst noterede hun at ældrerådet skal annonceres mere og at der på nuværende tidspunkt mangler et ældrerådsmedlem i Tasiilaq.

Grethe H. Nielsen påpegede at der er sket mange tiltag på ældreområdet de seneste år, hvor følgende tiltag blev fremhævet:

- Kurser på hjemhjælpsområdet
- Nye pladser i Ippiarsuk
- Nye alderdomshjem i Paamiut og Tasiilaq er sat på budgettet
- Renovering og udvidelse af ældrekollektivet i Ittoqqortoormiit
- Ældresektorplan
- Styrkelse af terapeutområdet
- 2 mio. kr. til velfærdsteknologi
- Ekstra bevilling fra udvalget og kommunalbetsyrelsen

Grethe H. Nielsen orienterede yderligere om at indstilling til nyt ældrerådsmedlem fra Tasiilaq vil være til beslutning i kommunalbestyrelsen i juni.

Else Lea Olsen efterlyste klarer retningslinjer fra kommunalbestyrelsen ift. ældrerådets rolle. Derudover påpegede hun at det tidligere har været svært at afholde møder, da de for ofte bliver aflyst. Mødet i dag har været givende, men nogle gange går det for sløvt.

Charlotte Ludvigsen ønskede yderligere uddybelse af ældrerådets værdier.

Jakob Thorsen påpegede at Nuuk og bygderne har bedre vilkår end Paamiut og Arsuk.

Else Lea Olsen meddelte at de ældre savner aktiviteter.

Laanguaq Lyngé udtrykte ønske om at ældrepolitikken færdiggøres i denne valgperiode.

Grethe H. Nielsen meddelte at ældrerådets rolle i sektorplanen kan fremhæves.

Else Lea Lyngé påpegede i forbindelse med ældrepolitikken at teksten er for lille.

Kamilla Falsted Dihle påpegede at nuværende udgave af ældrepolitikken kun er et udkast og at der vil blive taget højde for at udarbejde en læsevenlig udgave af ældrepolitikken.

Malene Lyngé foreslog at der fremadrettet arbejdes på at tilpasse ældrerådets mødeaktiviteter med udvalgets møder, så referater fra ældrerådsmøderne kan komme med på udvalgsmøderne. Koordinering er en udfordring, men det noteres.

Charlotte Ludvigsen påpegede inddragelse af borgere som en vigtig del af udvalgets politik og foreslog i den forbindelse at ældre bliver inddraget i historietimerne, så de kan bidrage med viden. Charlotte Ludvigsen ønskede yderligere information om ældrerådets visioner ift. indflydelse på samfundet.

Else Lea Olsen meddelte at der på nuværende tidspunkt eksisterer en ordning, hvor de ældre søger daginstitutionerne. Udfordringen i den forbindelse er økonomi ift. transport.

Charlotte Ludvigsen påpegede i den sammenhæng at det er vigtigt at opfordre lærerne til at invitere de ældre.

Laanguaq Lynge orienterede om besøg hos Ippiarsuk hver 14. dag. I den forbindelse blev ældre-rådet orienteret om at mange ældre oplever at buschaufførerne er aggressive.

På baggrund af mødet noterede Malene Lynge følgende punkter:

- 1) Julearrangement
- 2) Frivillighed, besøgsvenner, bonusbedste
- 3) Buskultur

Malene Lynge orienterede om hendes møde med ældreforeningen i sidste uge, hvor det blev diskuteret hvordan man kan ændre buschaufførers opførsel.

Jakob Thorsen påpegede at ældrerådet på nuværende tidspunkt ikke har ret til mødehonorar og foreslog at dette bliver taget op igen inden de nye medlemmer træder til.

Malene Lynge takkede for det gode samarbejde mellem ældrerådet og embedsfolkene.

Else Lea Olsen takkede ligeledes for samarbejdet og de gode og klare oplæg, der var blevet fremlagt til dagens seminar.